

L'AUTONOMISTA

DIARI FEDERALISTA REPUBLICÀ I D'AVISOS I NOTÍCIES - ES PUBLICA A LA TARDA

GIRONA, DIVENDRES, 17 DE GENER DEL 1936

NUMERO 9.769

FRANQUEIG CONCERTAT

D. Eduardo Gómez-Centurión

Abogado e Inspector del Timbre del Estado

HA FALLECIDO

Habiendo recibido los Auxilios Espirituales

- E. P. D. -

Sus afligidos: esposa, Luisa Jordi; hermanos, Luis, José-Antonio, Fernando, Carlos, Luisa, Concepción y Angela; padres políticos; hermanos políticos; sobrinos y demás familia, al participar a sus amistades tan dolorosa pérdida, les ruegan le tengan presente en sus oraciones y se sirvan asistir a la casa mortuoria, calle Lorenzana, núm. 30, mañana sábado, día 18, a las once de la mañana, para acompañar el cadáver a la iglesia parroquial de Santa Susana del Mercadal y de allí a su última morada, por cuyos actos les quedarán profundamente agradecidos.

NO SE INVITA PARTICULARMENTE.

El Ilmo. y Redmo. Sr. Obispo de esta Diócesis se ha dignado conceder 50 días de indulgencia en la forma acostumbrada.

AMB QUI HA DE CONFIAR EL POBLE?

Amb les dretes o les esquerres?

Si volguéssim negar els fets que no pesiten demostracions, incorreríem mancament que no volem començar. És per això que ens és necessari sentir per endavant una afirmació de la valua de donar-nos l'alè i gran, responsable per tal d'estudiar ben Julià desinteressadament el canvi d'opinió. - Bons, d'actituds i actuacions operats en l'interval curt que va des de l'implantació de la República a la que aquesta comença a ésser anada pels antirepublicans, fins fa un poc que la dissolució de Corts vodu un paréntesi.

Deia Marcellí Domingo en un dels seus interessants discursos, que la il·lusió, si se la compara amb la realitat, per bonica, pura, alta, creadora, eficaç que sigui, aquesta sempre resulta inferior a la il·lusió, i que solament per aquesta veritat indiscutible l'home excessivament il·lusionat, és i tot en els moments més perillosos si no els ha viscut, es desenten de la realitat bonica, pura, creadora i eficaç per mor de continuar avançant als camins de la utopia, el sol mitjà de conservar la il·lusió que sentia.

No serem nosaltres els que volguem utilitzar les ales de la il·lusió; no semem nosaltres els que volguem desfer del camp de les idees aquelles que tenen molt d'utopia, i ben poca cosa de realitat; no serem nosaltres els que combatrem, per estèrils, aquestes il·lusions i utopies; però amb tot, nosaltres permetrem als ben il·lusionats i als que amb llur ideari volen avançar-se la realitat i possibilitats del present, obrint frondós camí per a l'avenir i oblidant les necessitats de l'ara que vivim; ens permetrem, però, que els diguem que l'home, per ésser un ciutadà apte, per a començar l'obra eficient que com a part integrant de la collectivitat li està comanada, ha de volar amb el seu pensament, sí, però també ha de tocar de peus a terra, sobretot quan a

la vida dels ciutadans i dels pobles els problemes de llibertat i els concrets que es mouen en el terreny econòmic, resolts en una o altra forma, poden viure aquells, els uns com a ciutadans esclaus i lliures, i els altres encadenats i satisfets.

Deiem en l'acabament de l'anterior article, que els espabilats varen recolzar la seva actuació antirepublicana damunt els homes excessivament il·lusionats i decebuts, el mitjà més eficient en aquells moments de fonda transformació política i social, que havia de possibilitar l'enrunament de l'esperit constructiu i civil que el 14 d'abril comportava. Eren aquells espavilats els mandatariis coberts i encoberts de l'opinió, que no era il·lusió i sí oposició sistemàtica, a l'avenç que s'havia produït, i que amb tot i la malvolença de l'obra antirepublicana ha fet que restés (no l'obra política-social), però sí un poble dempeus, que va enganyar-se ell mateix, amb experiència avui per a establir comparances entre un bienni i altre, millor dit, entre dretes i esquerres.

Ja podem comparar avui entre uns i altres homes, entre uns i altres ideologies, entre uns i altres procediments, entre uns i altres actuacions, entre uns i altres conductes, entre uns i altres tàctiques i mètodes de govern. Podien, llavors, en el primer bienni, quan la il·lusió de molts no es veia satisfeta, uns homes i uns partits, recórrer i escampar des de l'un a l'altre costat d'Espanya, les calúmies i injúries més grolleres; semblar demagogia arreu i obrir el cor de l'esperança a molts, amb promeses que amb escarni de la pròpia dignitat havien voluntàriament oblidat; fímit el segon bienni, encara que els sense escrúpols ho intentin novament, la realitat no els permetrà rescindir, encara que vulguin resucitar un passat, amb l'etiqueta de front antirevolucionari.

Foren molts els procediments enganyadors emprats pels reaccionaris; foren moltes les modalitats de lluita adreçades a desviar l'opinió del bon camí, moltes les promences i moltes les perversitats posades en joc, per a entorpir l'obra de la República, i foren moltes les crítiques adreçades als governants d'esquerra, per homes que el poble els respectava, crítiques abnegades unes altres, exercides amb dolenta intenció.

Sortosament el darrer bienni, que difícilment a l'avenir no se'l conel·lerà per res més que pel bienni del Straperlo, ens permet d'establir les comparances per a poder jutjar l'obra realitzada de les forces que eren oposició aleshores, amb les que sostenien el govern, i més encara: es pot comparar l'obra de govern realitzada en el primer bienni, amb la realitzada per les dretes, i un deure de lleialtat ens obliga a cadascú de nosaltres constatar també si amb les nostres crítiques sinceres i honestes, no ajudarem als excessivament il·lusionats i decebuts. Hem de preguntar-nos finalment els ben intencionats, burbant al fons de la nostra consciència, si no ajudarem a emportar-se'n riuada avall, aquell encís de la República; solament així podrem establir les alligadores comparances, útils per a rescatar el verdader sentit de la República.

Fent-ho així, podem constatar amb dolor i goig a la vegada, el fet de si tots hem complert amb el deure que ens imposava l'edificació i sosteniment del règim, d'acord amb les necessitats de les hores viscudes; i si uns i altres, il·lusionats, decebuts i esperançats, ens hem corregit i rectificat de les tàctiques, dels procediments i vicis adquirits de la vella política, i si els haurem reemplaçat per aquell patrimoni de virtuts que és essencial i substancial per a la vida i desenvolupament de la República sana, idealista, constructiva i exemplar. Fetes les comparances que ens causen profund dolor, però que resulten fortament saludables, hem de creure amb la rectificació incera, tant pel que toca als ben il·lusionats, com pel que fa als decebuts, mancats

de consistència ideològica, i fins per aquells que, havent estat tota la vida republicans, agafen una posició expectant, producte de la temença a reformes que creuen els han de perjudicar.

Molts demanaven una acceleració en determinades reformes, altres demanaven als governs d'esquerra que emmotllessin la seva obra en corregir les necessitats que ells veuen, i uns altres es queixaven de l'emprament d'un excés de legalitat. No és molt demanar quan la recta intenció acompanya les demandes, que es procedeixi des del govern amb valentia, desinterès i comprensió; però ens cal examinar si les millores que els uns desitgen, directament o indirecta, poden repercutir contra l'interès públic, i ens cal no oblidar que les peticions i exigències als governs, han de tenir-ne una d'exigència, la de l'interès general i no el d'uns homes, un sector o un partit.

De baix a dalt i a l'inrevés, tot és corregible. Per això és necessari dir i repetir avui, que tothom es creu amb el dret d'exigir-nos actuacions i fins noves conductes (exigències que ens fem nostres), quan la bona intenció les inspira i les garanteix, no un estol d'articles o discursos, i si amb tota una renglera d'actuacions i conductes exemplars, que tots plegats tenim quelcom per a rectificar; els de dalt i els de baix, tant en els mitjans de lluita com en els mitjans de comportament, tant en la vida pública com en la disciplina del partit, car si així no fos, si res haguéssim après en la lliçó viscuda, hom hauria de creure que és impossible per a la Catalunya que tots estimem, i per les demés nacionalitats germanes, trobar la força per a aixecar-les, i la virtut de mantenir-les fortes davant la incertitud, i comprensives davant els problemes de llibertat política i justícia social.

Si la rectificació que demanem tots plegats als homes i valors esquerrans no la fem tots els que formen part de les masses, que són el verdader poble, tant en el procedir com en la intenció, el nou sentit de la República creat i propagat per Azària, no trobaria calor ni vida, i hauriem

d'admetre el fet aclaparador de presenciar amb tot el dolor de la nostra ànima ingènua, com des de dalt, amb esperit i fortalesa, canviaven d'un a un tots els motllos de l'Estat, i restava dins l'ànima del poble, residus d'aquella vella nació mediatitzada per segles de monarquia. El canvi que demanem restaria escrit en els papers; i restaria en les costums i en la consciència de les multituds, el pes mort d'un passat que hem de deixar, per tal de què la nova vida en ésser un esclat d'il·lusió, sia alhora una realitat el nou sentit de la política, i amb aquest, assegurada la República, en una paraula: no deixant mai més, ni per a res, la realitat en la qual el règim ha de trobar l'alè i la fortitud, que assegurin per a Catalunya i per a la República el present i l'avenir.

PERE PURCALLAS

POLÍTIQUES

S'ha publicat el manifest de les esquerres i el seu contingut ha satisfet a l'opinió general republicana. Els adversaris que l'han llegit, ja no podran propalar les falsetats de què els republicans van coaligats amb els obrers per a nacionalitzar la terra, socialitzar els Bancs, dissoldre la guardia civil. Tot en ell està ben concretat. Els republicans donen un alt sentit de responsabilitat, conscients dels seus deures i conviccions, que res els farà variar.

Adhuc el senyor Portela, Valladares ha dit que el programa li semblava ben orientat. No per a espantar a ningú.

Amem, doncs, a guanyar les eleccions del dia 16.

I han de guanyar-se, en primer lloc, perquè aquest triomf significa l'amnistia. L'amnistia, amics de les comarques gironines, que es traduirà en la llibertat dels 30.000 ciutadans polítics i obrers - apart dels exiliats - que estan sofrint el despotisme de les dretes.

HA ARRIBAT! RÀDIO PUNTO AZUL 1936

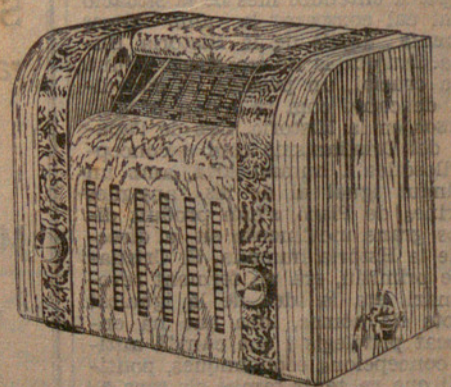
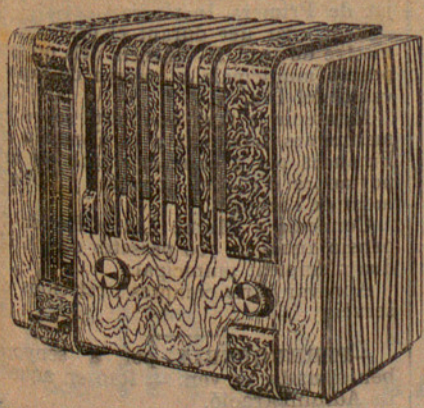
TOTES ONDES. - CAPTACIÓ SEMIAUTOMÀTICA.

9 circuits sintonitzats. - Mobles d'alta estètica i sumptuositat.

DOS ANYS DE GARANTIA!

Vegi aquests models al casal de les grans marques de Ràdio.

RADIO UNIVERS - Manuel Pla
Plaça Marquès de Camps, 1. - GIRONA

CINEMA

TEATRO ALBENZ

"Varieté"

Un nuevo y muy notable éxito puede apuntarse Ufilms Ulargui Films, con la presentación en este salón de la bella película "Varieté". El tecnicismo moderno, la sonoridad y todos los elementos de perfección que cuenta actualmente la cinematografía, hacen de esta versión de "Varieté" una nueva y magnífica película, con notabilísimas variantes en su trama y desarrollo que la hacen muy aceptable a todos los públicos, cada día más exigentes y refinados.

El cuidado con que ha sido filmada, su impecable fotografía, la dirección esmeradísima y, especialmente, la interpretación insuperable de Annabella, Fernand Gravey y Jean Gabin, entre otros notables artistas, son valores muy destacados de "Varieté", que, además, cuenta con una trama dramática de gran envergadura, resuelta con la máxima dignidad y vigoroso humanismo.

Annabella, en su papel de "Juana", nos ofrece con delicada feminidad un tipo de mujer candorosa y amante, que forma un notable número de circo con "Jorge" (Fernand Gravey) y "Pedro" (Jean Gabin). Estos artistas, después de grandes sacrificios, miserias y peregrinaciones pueblerinas, logran debutar en París, su sueño dorado. Pero cuando la gloria y el bienestar comienzan a sonreírles, en sus almas se desencadenan las pasiones, ya que ambos hombres, enamorados de su gentil compañera, se convierten de cariñosos camaradas en irreconciliables rivales. El rencor de Jorge al sentirse preterido, es terrible, y en su mente nace la idea de venganza, que llevará a cabo cuando "Pedro" se lance desde su trapecio para ser recogido por él, que lo dejará caer sin compasión. En dramática escena, un oportuno desmayo de "Juana" impide se lleve a cabo el criminal intento, separándose "Jorge" definitivamente de sus amigos, comprendiendo la abnegación de ambos y el de-

Dolores del Río i Constance Bennett en un ball dels artistes de cinema celebrat a Hollywood, darrerament celebrat amb motiu de l'any nou.

recho que tienen a amarse y ser felices.

Bellas escenas de circo, con arriesgados ejercicios al trapecio, y otras de fino humorismo, dan amenidad a "Varieté" que, como decimos, es una excelente producción, la cual afirma una vez más los éxitos obtenidos por el Teatro Albéniz.

LAS CARRERAS DE LAS ESTRELLAS SE DEBEN EN GRAN PARTE A LA SUERTE

Sea cual sea la razón, lo cierto es que los actores de cine se fían mucho de la suerte para llegar a las regiones estelares. Es sabido que en la mayoría de los casos la suerte ha jugado un papel importante en su iniciación y por este motivo no es de extrañar que dependan de ella para llegar al triunfo final. Una vez allí la habilidad y el prestigio sirven para mantenerse firme y no perder terreno.

Recientemente los estudios de la Paramount escogieron a seis muchachas jóvenes como "favoritas" de la próxima temporada, Gertrude Michael, Gail Patrick, Katherine De Mille, Grace Bradley, Wendy Barrie y Ann Sheridan son las afortunadas chiquillas cuya actuación ha merecido esta distinción. Todas ellas esperan que un golpe de suerte las eleve a las alturas máximas.

Si Gail Patrick y Ann Sheridan no hubieran tenido la suerte de haber ganado un concurso celebrado en todos los Estados Unidos por una de las compañías de cine, seguirían siendo unas modestas empleadas en sus respectivas ciudades natales de Birmingham, y Benton. En su caso decirse puede que la habilidad histriónica no tuvo nada que ver con su entrada en el cine.

Wendy Barrie fué llevada a Hollywood después de haber tenido la suerte de actuar en "La vida privada de Enrique VIII", con Charles Laughton de protagonista, que tuvo un éxito mundial. El hecho de que esta película llamara la atención en el mundo entero fué la causa de que Wendy Barrie y Merle Oberon fueron contratados por los productores americanos.

Todos los actores reconocen la influencia de la suerte y los gerentes y directivos de los estudios aseguran que son incontables las personas con facultades extraordinarias para la escena que permanecen ignoradas en un pequeño rincón de mundo y que probablemente no llegarán nunca a descubrir su talento. Los exploradores que andan por el mundo en busca de tipos para el cine se fían casi siempre de la casualidad para descubrir a las futuras estrellas.

El éxito de Fred Mac Murray en "El lirio dorado", secundado por Claudette Colbert, fué perfectamente espontáneo y sin premeditación. Este es un caso de suerte si los hay.

Fred Mac Murray no sabía lo que era actuar en un escenario. Tocaba su "sax ofón" una orquesta de baile y ni el empleado que lo descubrió ni los gerentes del estudio que se decidieron a darle el papel saben a ciencia cierta cual fué el motivo de su decisión. Mac Murray tuvo la suerte de gustar y de que la película fuera una de las de más éxito de la temporada.

Muchos son los casos de suerte ocurridos en Hollywood, pero también es cierto que muchos son los casos en que

tantos directores, escritores como artistas, han tenido que luchar sin descanso durante muchos años, antes de lograr la fama merecida... y no todos los luchadores han alcanzado la ansiada meta.

Carnet del radio-orient

OPERES I OPERETES

19.10: Hamburg: "Der Fliegende Holländer", ópera de Wagner.
19.35: Roma, Napoli, Bari: "Si", ópera en tres actos de Mascagni.

U. R. MADRID

21: "L'any social: Resum dels principals esdeveniments del 1935 i pers-

pectives per al 1936", per A. Fabra Rivas.

Sextet d'Unió Ràdio.
22: Campanades de Governació.
22.15: Transmissió des de Barcelona, del programa setmanal Ford.
23.15: Música de ball, transmesa des de Casablanca.

RADIO BARCELONA

21.05: Orquestra Ràdio Barcelona.
22.20: Programa setmanal Ford.

RADIO GIRONA

A les 19: Música selecta, en discos.
A les 19.15: Transmissió des de la Sala de Lectura de la Biblioteca Popular per a la dona, de la conferència sobre la personalitat de Rafael Masó i Valentí, a càrrec de Miquel Ferrà, Director de la Residència d'Estudiants de Barcelona.

A les 21.15: "La mitja hora de l'Associació de Música". Tercera sessió: Schubert. "Trio, núm. 1, en si be-

moll", per Cortot, piano, Thalberg, violí, i Pau Casals, violoncel.
"Serenata", lied cantat per Maria Eggertih.

Plantes i Flors

REPRESENTACIÓ I VENDA DELS ACRREDITATS.

ROSERS DOT
AMB LES NOVETATS 1935-36

CONFECIÓ DE TOTA MENA DE RAMS I CORONES

RAMON BARÓ

Ferrandiz i Bellès, 10 i Carme, 11
GIRONA

Cuide su vista empleando mejor luz

Espiral sencilla

Espiral doble

El nuevo cuerpo luminoso de doble enrollamiento

tiene en sólo 2 1/2 cm de longitud 3.500 espiras perfectamente visibles con lente de 100 veces de aumento. Es debido a esta obra maestra de la técnica, el que la lámpara Osram-D, consume hasta un 20% menos vatios por cada decalumen de luz. Al fin puede Vd. dar a sus ojos la luz que para ver mejor necesita, adoptando lámparas

OSRAM-D

las de más Decalúmenes de luz por watio consumido.

R. ORTEGA Y FREAS

La Casa de Tócame-Roque

(Con autorización de la Editorial Castro, S. A., Carabanchel Bajo, Madrid)

CAPITULO XVI

DE LAS POCAS Y MUY INTERESANTES PALABRAS QUE DIJO DON JUAN

Quando entró Sarmiento en la pobre habitación del señor Jacinto, entreabrió los ojos el enfermo y principiaba a pronunciar algunas palabras.
—Perdonad—dijo el mancebo al doctor—; hablaremos después... Ahora escuchemos.
Y se acercaron a la cama, se inclinaron y fijaron una mirada ansiosa en don Juan.
Este decía con voz apagada y breve acento:
—Siempre ruín, siempre... La luz, esa luz... ¡Cobarde!
—¡Vive el cielo!—exclamó Jacinto sin poder contenerse—. No me equiviqué: este hombre se batió lealmente,

como buen caballero, y el otro lo deslumbro y lo hirió... ¿Por qué me contenté con desarmarlo, por qué no lo maté si era un asesino?
—Puesto que tanta seguridad tenéis en vuestro brazo, debisteis herirlo de manera que no pudiese huir; pero como ya no es posible retroceder ni deshacer lo hecho...
—Es verdad.
—No respetéis mi vida, satisfacer vuestro rencor—dijo don Juan, después de algunos minutos—; pero mi espada, mi espada, cuidado. ¡No la encontraré!... Ha muerto, quizás de hambre, y yo... Dadme la espada, no la toquéis... ¡Pobre don Alfonso!
—¡Mi padre!—exclamó Jacinto.
—¿Y por qué ha de referirse a vuestro padre?
—Así se llamaba.
—Como otros muchos.
—Pero, ¿por qué una voz misteriosa me dice que no debo separarme de este hombre, por qué me manda salvarlo?
—No soy de los que se ríen de los presentimientos; pero tampoco les doy gran importancia—replicó el doctor—, pues no siempre son uno de esos efec-

tos inexplicables del instinto.
—Tal vez cometí anoche una torpeza.
—¿Cómo?
—Don Andrés de Bustamante, a quien de seguro conocéis, vino anoche a registrar mi habitación.
—Supongo que ya el enfermo...
—Estaba en los camarachones.
—¿Y el severo don Andrés?
—Fué el mejor amigo de mi padre, y me reconoció, y me guardó muchas consideraciones.
—Esa coincidencia os ha salvado, pues es imposible que a don Andrés, con su larga experiencia, no le ocurriese pensar que el herido podía estar en otra habitación, y dado el primer paso, debía dar el último y registrar toda la casa.
—Pues bien, si él no lo hizo, yo debí llevarlo al camarachón.
—¿Y qué hubierais conseguido?
—Si este hombre conoció a mi padre, si fué su amigo, don Andrés debe conocerlo.
—Vuestra curiosidad estaría satisfecha; pero en cambio os encontraríais en la cárcel.
Jacinto inclinó la cabeza y quedó silencioso.
Sarmiento fijó toda su atención en el herido, examinándolo muy detenidamente.
Luego reflexionó.
—Quiero hacer una prueba—dijo.
Y tomó la pluma y escribió algunas líneas.
—Tomad esta receta y traed lo que dice.
Tomó el joven su capa y su sombrero y salió.

Sentóse el médico junto a la cama y murmuró:
—¿Quién es este hombre? Por qué habla tanto de su espada? ¿A qué persona se refiere al hablar de don Alfonso? ¿Con quién se ha batido y por qué?
El misterio tenía cada vez más importancia.
Ni una palabra más pronunció entonces el herido, pues todo lo más exhalaba una queja si el doctor le preguntaba y lo movía.
Volvió Jacinto, y del medicamento que trajo hicieron tomar media cucharada al paciente, que a los pocos minutos abrió los ojos, mirando a uno y otro lado con extrañeza.
Sus negras pupilas habían recobrado su brillo.
Su semblante empezaba a cambiar de expresión.
Revolvióse trabajosamente en el lecho.
—¿Dónde estoy?—preguntó.
—Entre amigos—le respondió el mancebo—. Nada temáis.
Fijó don Juan una mirada intensa en Jacinto, diciéndole después de algunos momentos:
—¿Quién sois?
—Meneses...
—¡Impostor!—interrumpió enérgicamente el herido.
—Si—repuso el desdichado joven en tanto que cogía una de las manos de don Juan y se la oprimía fuertemente—, sí, yo soy el hijo de don Alfonso...
—¡Vos!...
—Lo juro y...
—¿Esta es vuestra casa?

—Sí.
Hubiérase dicho que don Juan recobraba por instantes la vida.
El doctor acababa de alcanzar un triunfo, y sonreía con satisfacción inmensa.
Con ansiedad indescriptible miraba el mancebo al herido.
Este guardó silencio.
Su entrecejo se arrugó.
Después de algunos minutos volvió la cabeza y miró al médico, preguntándole:
—¿Y vos quién sois?
—El doctor Sarmiento.
—Son muchas coincidencias... ¡Oh! Imposible...
—Caballero...
—¿Por qué me encuentro yo aquí?
—Os recogí en la calle de Belén.
—¿Y vos sois el hijo de Meneses, sí, sí...
—¿Qué habéis hecho de mi ropa?
—La guardo.
—Traed cuanto me pertenezca.
—Pero vuestro nombre...
—¡Mi nombre!... Después.
Corrió Jacinto, abrió el arca, sacó toda la ropa de don Juan, los relojes y el bolsillo, y se lo presentó.
—¿Y mi espada?—preguntó el enfermo.
—No me cuidé de buscarla, y...
—¡Desdichado de mí!—exclamó don Juan desesperadamente.
Y quiso incorporarse; pero cayó otra vez, exhalando un gemido.
Sus ojos se cerraron y quedó inmóvil.
Lo que sintió Jacinto no puede explicarse.
Relumbraron sus pupilas como cat-